

Національний університет цивільного захисту України

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля

**Тетяна Кришталь, Ольга Мельник, Кирило Пасинчук,
Вікторія Чубань, Юрій Горбаченко**

**Методичні рекомендації щодо реалізації норм
соціально-забезпечувального законодавства
для внутрішньо переміщених осіб, які
постраждали внаслідок надзвичайних
ситуацій воєнного характеру**

Черкаси 2023

УДК 349.3

*Рекомендовано до друку на засіданні
Вченої ради факультету цивільного захисту
Черкаського інституту пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол № 13 від 07 червня 2023 року).*

Рецензенти:

Інна ЖУРБА – завідувач кафедри соціального забезпечення Черкаського державного технологічного університету кандидат економічних наук, доцент;

Світлана ОБРУСНА – професор кафедри державно-правових дисциплін ННІ економіки і права Черкаського Національного університету ім. Богдана Хмельницького доктор юридичних наук, професор.

Тетяна Кришталь, Ольга Мельник, Кирило Пасинчук, Вікторія Чубань, Юрій Горбаченко. Методичні рекомендації щодо реалізації норм соціально-забезпечувального законодавства для внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру. – Черкаси: ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. – 82 с.

В Методичних рекомендаціях щодо реалізації норм соціально-забезпечувального законодавства для внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру, проведено аналіз та систематизацію нормативно-правових актів щодо регулювання соціального забезпечення даної категорії осіб як способу формування та реалізації державної соціальної політики.

Методичні рекомендації будуть корисними як для внутрішньо переміщених осіб, так і для органів соціального захисту населення з метою подальшого застосування механізму організації надання матеріальної допомоги, гуманітарної та інших видів допомог, забезпечення житлом осіб, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру, а також можуть використовуватися науково-педагогічними працівниками в освітньому процесі.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. ДОВІДКА ПРО ВЗЯТТЯ НА ОБЛІК ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	6
2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	20
3. КОМПЕНСАЦІЯ ВИТРАТ ФІЗИЧНИМ ОСОБАМ ЗА ТИМЧАСОВЕ РОЗМІЩЕННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕМІСТИЛИСЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	26
4. ПРОЦЕДУРА ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОШКОДЖЕНЕ ТА ЗНИЩЕНЕ НЕРУХОМЕ МАЙНО ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ, ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИВ, ДИВЕРСІЙ, СПРИЧИНЕНИХ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ ...	32
5. ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ	44
6. ПЕНСІЇ, ОДНОРАЗОВІ ГРОШОВІ ДОПОМОГИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	53
7. ДОПОМОГА МІЖНАРОДНИХ ФОНДІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ	63
8. ПРАВО НА ОСВІТУ ДЛЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ...	69
ДОДАТКИ	78

ПЕРЕДМОВА

Конституцією України визначено соціальну спрямованість держави, де людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнано найвищою соціальною цінністю, а забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

В умовах збройної агресії Російської Федерації та окупації частини території України виникла проблема вимушеної міграції людей, які змушені рятуватися від воєнних дій та спричиненої ними гуманітарної катастрофи. На сьогодні Україна посідає перше місце в Європі за кількістю внутрішньо переміщених осіб та входить до списку країн-лідерів світу. Для нашої держави це другий досвід масового переміщення населення, перший був пов'язаний із аварією на Чорнобильській атомній станції у 1986 році, коли понад 116 000 осіб було переселено із радіоактивно забруднених територій.

Внутрішньо переміщеними особами є громадяни України, іноземці або особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах та мають право на постійне проживання в Україні, які змусили залишити або покинути своє місце проживання внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру тощо. Це, в свою чергу, спричинило появу нових для соціально-забезпечувальної сфери проблем, передусім щодо працевлаштування, забезпечення житлом, відновлення пенсійних виплат, грошових допомог, медичної допомоги, що потребують вирішення.

Зазначені проблеми є викликом для держави та сучасної науки права соціального забезпечення. Дослідження статусу внутрішньо переміщеної особи як окремого суб'єкта права соціального забезпечення, особливостей його правового регулювання є необхідною складовою загальної системи соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, а виявлення проблем і створення ефективних механізмів їх подолання є запорукою розвитку сучасної науки, держави і суспільства.

Україна вживає всіх можливих заходів, передбачених Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо запобігання виникненню передумов вимушеного внутрішнього переміщення осіб, захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, створення умов для добровільного повернення

таких осіб до покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання в Україні.

В Методичних рекомендаціях щодо реалізації норм соціально-забезпечувального законодавства для внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру, зібрана нормативно-правова база, вказані права, які мають внутрішньо переміщені особи, а також покрокові інструкції, як отримати довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, як знайти житло, як отримати компенсацію витрат фізичним особам за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, як подати інформаційне повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ проти України, як отримати соціальну та правову допомоги, як влаштувати дітей до садків та шкіл тощо.

ДОВІДКА ПРО ВЗЯТТЯ НА ОБЛІК ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

СКОРОЧЕННЯ:

ВПО	внутрішньо переміщена особа
Закон	Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»
Кодекс	Кодекс цивільного захисту України
Порядок	Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік ВПО, затверджений постановою КМУ № 509 від 01.10.2014 р.
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
Портал Дія	Єдиний державний веб-портал електронних послуг
Довідка ВПО	довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи
ЄІБДВПО	Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб
Заявник	особа, яка подає заяву про взяття на облік ВПО в власних інтересах, в інтересах дитини, або в інтересах недієздатної особи, або особи дієздатність якої обмежена
Зареєстроване/ задеклароване місце проживання	місце проживання особи про яке вона повідомила шляхом подання декларації через портал Дія або заяви у паперовій формі та інформація про яке міститься в реєстрі територіальної громади
Малолітня дитина	дитина до досягнення нею чотирнадцяти років
Неповнолітня дитина	дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років
Недієздатна особа	фізична особа, яка внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними

ВПО – це громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру – тобто обставин, визначених у ст. 1 Закону.

Надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності (ст. 2 Кодексу).

Тимчасово окупована Російською Федерацією територія України (тимчасово окупована територія) – це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації (ст. 1¹ [3]).

Дати виникнення обставин, зазначених у ст. 1 Закону:

20 лютого 2014 року – АР Крим та м. Севастополь;

7 квітня 2014 року – Донецька та Луганська області;

24 лютого 2022 року – Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Запорізька, Київська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Херсонська, Чернігівська області та м. Київ.

Довідка є документом, який підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік ВПО.

На отримання довідки мають право особи, задеклароване/зареєстроване місце проживання яких розташоване поза межами території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проводяться бойові дії, але такі особи:

1) перебувають на обліку як платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проводяться бойові дії;

2) сплатили або за яких сплачено роботодавцем єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за IV квартал 2021 р. або за 2021 рік на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проводяться бойові дії.

Право на отримання довідки мають:

- громадяни України, іноземці або особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах та мають право на постійне проживання в Україні, яких змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру – тобто внаслідок обставин, які вважаються загальновідомими і такими, що не потребують доведення, якщо інформація про них міститься в офіційних звітах (повідомленнях) уповноважених на це організацій;

- особи, житлові приміщення яких зруйновані або стали непридатними для проживання внаслідок проведення антитерористичної операції або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, що підтверджується відповідним актом обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири);

- неповнолітні діти, які отримали паспорт громадянина України, незалежно від наявності (відсутності) реєстрації місця проживання, якщо інформацію про них внесено до ЄІБДВПО;

- кожна дитина, в тому числі та, що прибула без супроводження батьків, законного представника, а також дитина, яка народилася у ВПО;

- студенти, учні професійно-технічних навчальних закладів, які перемістилися з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення;
- студенти, які здобували певний освітньо-кваліфікаційний рівень і мали реєстрацію місця проживання в гуртожитках, після зняття з реєстрації, якщо вони не бажають повернутися до попереднього місця проживання через обставини, зазначені в ст. 1 Закону;
- особи, які відбували (відбувають) покарання у місцях позбавлення волі та мали (мають) зареєстроване місце проживання на території, де виникли обставини, зазначені в статті 1 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” (далі - Закон), на дату їх виникнення, після звільнення мають право на отримання довідки, якщо не бажають повертатися до попереднього місця проживання.
- військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової служби та військової служби за призовом осіб офіцерського складу), які проходили військову службу та мали зареєстроване місце проживання на території, де виникли обставини, зазначені в ст. 1 Закону, на дату їх виникнення.

Щоб отримати довідку ВПО, заявник із заявою про взяття на облік за формою згідно з **додатком 1** може звернутися до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад. Або в період дії воєнного стану може:

- звернутися до уповноваженої особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради;
- звернутися до уповноваженої особи ЦНАПу;
- подати заяву через портал Дія.

 Заяву повнолітня або неповнолітня ВПО подає особисто, а малолітня дитина, недієздатна особа або особа, дієздатність якої обмежена, – через законного представника.

Заяву про взяття на облік **малолітньої дитини, яка є дитиною-сиротою або дитиною, позбавленою батьківського піклування**, для отримання довідки подає від її імені:

- у разі влаштування до дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту дітей на повне державне забезпечення - керівник відповідного закладу;
- у разі влаштування в сім'ю громадян під опіку, піклування, прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу – законний представник (один з опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів).

Заяву про взяття на облік **малолітньої дитини, яка прибула без супроводження законного представника**, для отримання довідки може подавати від її імені родич (баба, дід, прабаба, прадід, повнолітні брат або сестра, тітка, дядько) або вітчим, мачуха, в яких проживає (перебуває) дитина.

Якщо малолітня дитина прибула без супроводження законного представника або родича, в якого проживає (перебуває) дитина, заяву подає від її імені представник органу опіки та піклування за місцем перебування такої дитини.

Під час подання заяви про взяття на облік **заявник подає** документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, або свідоцтво про народження дитини.

 У разі наявності в документі, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документі, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, **відмітки про реєстрацію місця проживання** на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення у зв'язку з обставинами, визначеними у статті 1 Закону, довідка про взяття на облік ВПО або рішення про відмову у видачі довідки з обов'язковим зазначенням підстави відмови, підписане керівником уповноваженого органу, видається заявнику в день подання заяви.

 У разі відсутності в документі, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документі, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, **відмітки про реєстрацію місця проживання** на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення у зв'язку з обставинами, визначеними у статті 1 Закону, заявник надає докази, що

підтверджують факт проживання на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення, на день виникнення обставин, що спричинили внутрішнє переміщення, визначених статтею 1 Закону (військовий квиток з відомостями про проходження військової служби, трудова книжка із записами про здійснення трудової діяльності (за наявності), документ, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно, свідоцтво про базову загальну середню освіту, атестат про повну загальну середню освіту, документи про професійно-технічну освіту, документ про вищу освіту (науковий ступінь), довідку з місця навчання, рішення районної, районної у місті Києві чи Севастополі державної адміністрації, виконавчого органу міської чи районної у місті ради про влаштування дитини до дитячого закладу, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, встановлення опіки чи піклування, медичні документи, фотографії, відеозаписи тощо).

 У разі відсутності документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документа, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, під час подання заяви про взяття на облік у період дії воєнного стану заявник пред'являє відображення в електронній формі інформації, що міститься у документах, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України або її спеціальний статус, сформованих засобами мобільного додатка Порталу Дія або єДокумент, або довідку про подання документів для оформлення паспорта громадянина України, видану центром надання адміністративних послуг, державним підприємством, що належить до сфери управління ДМС, і його відокремленим підрозділом, територіальним органом або територіальним підрозділом ДМС для осіб, яких ідентифіковано за відомостями Єдиного державного демографічного реєстру або відомчої інформаційної системи ДМС.

У разі подання заяви:

- законним представником особи додатково подаються:

- документ, що посвідчує особу законного представника;
- документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника, крім випадків, коли законними представниками є батьки (усиновлювачі);
- у разі необхідності – свідоцтво про народження дитини.

- родичем (бабою, дідом, прабабою, прадідом, повнолітнім братом або сестрою, тіткою, дядьком) або вітчимом, мачухою, або представником органу опіки та піклування, або керівником дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту дітей додатково подаються:

- документ, що посвідчує особу заявника;
- документи, що підтверджують родинні стосунки між дитиною і заявником;
- документ, що підтверджує повноваження представника органу опіки та піклування або керівника дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту дітей, у якому дитина перебуває на повному державному забезпеченні;
- документ, що підтверджує факт зарахування дитини до цього закладу.

ВАЖЛИВО!

Адресою фактичного місця проживання внутрішньо переміщеної особи може бути адреса відповідного місця компактного поселення ВПО (адреса містечка із збірних модулів, гуртожитку, оздоровчого табору, будинку відпочинку, санаторію, пансіонату, готелю тощо).

З метою обліку внутрішньо переміщених осіб уповноважений орган веде **Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб (ЄІБДВПО)**, держателем якої є Мінсоцполітики, до якої вноситься така інформація:

- ✓ прізвище, ім'я, по батькові, громадянство;
- ✓ дата, місце народження;
- ✓ стать;
- ✓ документ, що посвідчує особу;
- ✓ номер довідки, дата її видачі та назва органу, що її видав;
- ✓ відомості про останнє зареєстроване місце проживання ВПО на території, де виникли обставини, зазначені у статті 1 Закону, та її фактичне місце проживання/перебування;
- ✓ адреса, за якою із ВПО може вестися офіційне листування або вручення офіційної кореспонденції, та номер телефону;
- ✓ відомості про житлові, соціальні, медичні, освітні та інші потреби ВПО, стан їх забезпечення;

- ✓ відомості про виплачені особі грошові кошти;
- ✓ відомості про місце навчання/виховання дитини (найменування закладу);
- ✓ відомості про працевлаштування, освіту, спеціалізацію за професійною освітою, посаду, професію;
- ✓ відомості про наявність інвалідності та потребу в технічних та інших засобах реабілітації;
- ✓ інші відомості.

Для ідентифікації в зазначеній базі даних може міститися фотографічне зображення ВПО.

У день подання заяви про взяття на облік, крім випадків, передбачених абзацом другим пункту 4 Порядку, безоплатно видається довідка за формою згідно з додатком 2 Порядку, яка роздруковується на аркуші формату А4, підписується посадовою особою уповноваженого органу та скріплюється печаткою такого органу.

У період дії воєнного стану в разі звернення ВПО для отримання довідки до уповноваженої особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центру надання адміністративних послуг відповідна довідка видається уповноваженою особою територіальної громади / центру надання адміністративних послуг.

Електронна форма довідки може формуватися засобами ЄІБДВПО та Порталу Дія і передається в мобільний додаток Порталу Дія ВПО за її запитом шляхом використання інформації, наявної в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та переданої до Порталу Дія з дотриманням вимог законодавства про інформацію та законодавства про захист персональних даних.

У разі відсутності в документі, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документі, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, відмітки про реєстрацію місця проживання на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення у зв'язку з обставинами, зазначеними у статті 1 Закону, заявник надає докази, що підтверджують факт проживання на території адміністративно-територіальної одиниці, з якої здійснюється внутрішнє переміщення, на день виникнення обставин, що спричинили внутрішнє переміщення (військовий квиток з відомостями щодо проходження військової служби; трудова книжка із записами про трудову діяльність; документ, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно;

свідоцтво про базову загальну середню освіту; атестат про повну загальну середню освіту; документ про професійно-технічну освіту; документ про вищу освіту (науковий ступінь); довідка з місця навчання; рішення районної, районної у м. Києві чи Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської чи районної у місті ради про влаштування дитини до дитячого закладу, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, встановлення опіки чи піклування; медичні документи; фотографії; відеозаписи тощо), **уповноважений орган зобов'язаний розглянути заяву протягом 15 робочих днів та прийняти рішення про видачу довідки або відмову в її видачі.**

Особа, яка включена до ЄІБДВПО може замовити електронну довідку, яка підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік такої особи, разом з **унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом, штрих-кодом, цифровим кодом)**. Замовлення та формування електронної довідки здійснюється безоплатно.

В електронній довідці відображається така інформація:

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, зазначеної в абзацах сьомому – десятому пункту 2 Порядку;

- дата народження;
- місце народження;
- стать;
- серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України або документа, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус;
- найменування органу, який видав паспорт громадянина України або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, дата видачі паспорта або документів;
- відомості про зареєстроване та фактичне місце проживання;
- номер та дата видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
- найменування органу, який видав довідку про взяття на облік ВПО.

Відповідно до п. 2¹ Порядку заява про взяття на облік **може бути подана в електронній формі** з використанням мобільного додатка Порталу Дія повнолітньою або неповнолітньою ВПО, якій присвоєно

реєстраційний номер облікової картки платника податків. У разі наявності в такої особи дітей подання заяви про взяття їх на облік можливе лише за наявності відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у свідоцтві про народження таких дітей, виготовленому на паперовому бланку (е-свідоцтво про народження).

Для подання заяви особі необхідно:

1) встановити мобільний додаток Порталу Дія на електронний пристрій, критерії якого підтримують використання такого додатка, підключений до Інтернету, із увімкненою функцією геолокації;

2) пройти електронну ідентифікацію та автентифікацію з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, або інших засобів електронної ідентифікації, які дають змогу однозначного встановлення особи.

Заява про взяття на облік в електронній формі формується засобами мобільного додатка Порталу Дія у формі, придатній для сприйняття її змісту відповідно до таких відомостей:

- прізвище, ім'я та по батькові;
- громадянство;
- дата та місце народження;
- стать;
- відомості про малолітніх, неповнолітніх ВПО, які прибули разом з ним (у разі необхідності);
- відомості про законних представників, які супроводжують малолітню дитину, недієздатних осіб або осіб, дієздатність яких обмежена, або родича (баби, діда, прабаби, прадіда, повнолітнього брата або сестри, тітки, дядька) або вітчима, мачухи, в яких проживає (перебуває) дитина;
- відомості про зареєстроване та фактичне місце проживання;
- адреса, за якою з особою може здійснюватися офіційне листування або вручення офіційної кореспонденції, та контактний номер телефону;
- обставини, що спричинили внутрішнє переміщення;
- відомості про житлові, соціальні, медичні, освітні та інші потреби;
- відомості про наявність інвалідності та потребу в технічних та інших засобах реабілітації;

- відомості про місце навчання/виховання дитини (найменування закладу);
- відомості про працевлаштування, освіту, спеціалізацію за професійною освітою, посаду, професію.

Заповнення форм (полів) заяви здійснюється автоматично, зокрема з урахуванням відомостей, отриманих у порядку електронної інформаційної взаємодії.

Під час формування заяви в мобільному додатку Порталу Дія отримуються/підтверджуються такі відомості:

- із Єдиного державного демографічного реєстру через єдину інформаційну систему МВС (щодо осіб, які мають паспорт громадянина України у формі картки та/або паспорт громадянина України для виїзду за кордон, оформлені засобами Єдиного державного демографічного реєстру) – відомості про стать особи, дату та місце народження, серію та/або номер, дату видачі, найменування уповноваженого суб'єкта, що видав паспорт, строк дії (за наявності), адресу та дату поточного задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

- із відомчої інформаційної системи ДМС через єдину інформаційну систему МВС – відомості про адресу та дату поточного задекларованого/зареєстрованого місця проживання, відомості про особу (за наявності): стать, дата та місце народження, серія та номер, дата видачі паспорта громадянина України, найменування уповноваженого суб'єкта, що видав паспорт;

- із електронного пристрою, за допомогою якого особа подає заяву, – відомості про геолокацію особи на момент подання такої заяви;

- із е-свідоцтва про народження (за наявності) – відомості про серію та номер свідоцтва про народження дитини.

Формування заяви про взяття на облік в електронній формі припиняється за допомогою засобів мобільного додатка Порталу Дія, якщо зазначені в заяві відомості:

- надані не в повному обсязі;
- не відповідають відомостям інформаційно-комунікаційних систем, зазначених у цьому пункті;
- не відповідають вимогам арифметичного та форматологічного контролю.

Відповідальність за достовірність відомостей, що містяться в заяві про взяття на облік, несе заявник.

У разі подання заяви в електронній формі через Портал Дія, у тому числі мобільний додаток Порталу Дія, складення та/або подання будь-яких інших заяв, документів чи відомостей для отримання довідки не вимагається.

Обробка персональних даних осіб здійснюється відповідно до законодавства про захист персональних даних.

Заява про взяття на облік в електронній формі, сформована засобами мобільного додатка Порталу Дія та накладеним віддаленим кваліфікованим електронним підписом «Дія.Підпис» («Дія ID») особи, передається засобами Порталу Дія до інформаційної системи Мінсоцполітики для включення до ЄІБДВПО.

Після включення відомостей про особу до ЄІБДВПО така особа може сформувати засобами Порталу Дія електронну довідку, яка підтверджує факт внутрішнього переміщення та взяття на облік такої особи відповідно до пункту 6¹ Порядку.

ВПО, яка подала заяву в електронній формі через Портал Дія, зокрема мобільний додаток Порталу Дія, після включення відомостей про неї до ЄІБДВПО може звернутися до уповноваженого органу або уповноваженої особи територіальної громади/центру надання адміністративних послуг за місцем перебування на обліку для отримання довідки у паперовій формі.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.
3. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>.
4. Про облік внутрішньо переміщених осіб: постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 р. № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-%D0%BF#n9>.
5. Про внесення змін до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи: постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2022-%D0%BF#Text>.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Забезпечити людей повноцінним, рівнозначним такому, яке вони мали у довоєнний період, житлом у найкоротші строки вкрай складно. Тому з метою вирішення житлового питання у більш стислий термін Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 29 квітня 2022 р. № 495 «Про деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб».

Постановою визначено, що фонд житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО, формують сільські, селищні, міські ради або уповноважені ними органи шляхом:

- викупу (придбання) житла;
- будівництва нового житла;
- реконструкції наявних будинків і гуртожитків, а також переобладнання нежитлових приміщень у житлові;
- передачі житла в комунальну або державну власність;
- капітального ремонту об'єктів житлового фонду, зокрема об'єктів соціального призначення.

До фонду можуть бути включені тільки вільні житлові приміщення. ВПО та членам їхніх сімей безоплатно надається житлове приміщення з фонду за місцем фактичного проживання/перебування в межах території уповноважених органів з розрахунку не менше 6 м² на кожну особу на строк до одного року з можливістю продовження на наступний строк, якщо у їхньому статусі не сталося змін та якщо вони не набули іншого місця проживання.

Таке житло не підлягатиме приватизації, обміну та поділу, передачі у піднайм, використанню для вселення інших осіб.

Викуп, будівництво житла з метою передачі для тимчасового проживання ВПО здійснюють:

- Держмолодьжитло (також здійснює контроль за дотриманням вимог Порядку уповноваженими органами);
- сільські, селищні, міські ради чи уповноважені ними органи.

Обов'язкові умови для викупу/будівництва такого житла:

1. Вартість придбання/будівництва 1 м² загальної площі житла (з урахуванням усіх обов'язкових платежів, що сплачує покупець при придбанні житла) не повинна перевищувати граничну вартість, опосередковану вартість спорудження житла за регіонами України, визначену Мінрегіоном та збільшену для:

- міст – обласних центрів, міст обласного значення з населенням понад 300 тис осіб та населених пунктів, які розташовані в районах, прилеглих до меж міст – обласних центрів – у 1,75 раза;
- інших населених пунктів – у 1,5 рази.

2. Житло має бути прийняте в експлуатацію, призначене та придатне для постійного проживання; мають бути виконані всі передбачені проектною документацією роботи згідно з будівельними нормами, стандартами і правилами, а також всі оздоблювальні роботи, необхідні для забезпечення постійного проживання в такому житлі.

Як стати на облік.

Для взяття на облік громадян, які потребують житла для тимчасового проживання, ВПО подає заяву (за формою згідно з додатком 1 до Постанови, з підписами всіх повнолітніх членів сім'ї) до уповноваженого органу, в межах території якого вони перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО.

Для взяття на облік необхідно подати наступні документи:

- заяву (може звернутися один представник сім'ї у разі наявності повноважень за письмовою довіреністю від інших повнолітніх членів родини);
- копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України;
- копію довідки ВПО про взяття на облік;
- копії документів, виданих органами державної реєстрації актів цивільного стану або судом, що підтверджують родинні стосунки заявника та всіх членів його сім'ї (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб, посвідчення опікуна або піклувальника тощо);
- копію реєстраційного номера облікової картки платника податків (не надають фізичні особи, які відмовилися від отримання через релігійні переконання і мають відмітку в паспорті громадянина України);
- копії документів, що підтверджують підстави пріоритетності в наданні житлових приміщень з фонду. Факт знищення або пошкодження житла, що призвело до неможливості його використання за призначенням, підтверджується особистою заявою заявника та членів його сім'ї.

Рішення про взяття ВПО на облік громадян, які потребують житла для тимчасового проживання, або про відмову у взятті на такий облік приймає уповноважений орган протягом одного робочого дня після подання відповідної заяви.

Відмовити у взятті на облік особі, яка потребує тимчасового житла, можуть у випадку:

- неподання необхідного пакета документів;
- подання документів, що містять недостовірні відомості.
- Підстави для зняття ВПО з обліку:

- заява особи про зняття з обліку;
- зміна місця проживання;
- скасування дії довідки про взяття на облік як ВПО;
- неотримання протягом 30 календарних днів без поважних причин ордера на вселення у житлове приміщення або неповідомлення протягом цього часу про поважні причини, що не дають можливості отримати ордер;
- подання завідомо недостовірних відомостей, що є підставою для взяття ВПО на облік громадян, які потребують житла для тимчасового проживання.

Пріоритетність надання ВПО житлових приміщень із фонду визначається за кількістю балів, яку набере ВПО/сім'я.

Першочергове право на забезпечення житловим приміщенням з фонду матимуть:

- багатодітні сім'ї;
- сім'ї з дітьми;
- вагітні;
- особи, які втратили працездатність;
- особи пенсійного віку.

Таким сім'ям може бути нараховано від 27 до 22 балів.

Додатково може бути нараховано від 1 до 3 балів сім'ям з дітьми з інвалідністю, статусом постраждалої внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту, малозабезпеченим, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни, сім'ям з дітьми, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) під час збройної агресії Російської Федерації, неповним сім'ям з дітьми, де мати чи батько виховують їх самостійно, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, особам, які хворіють на рідкісні (орфанні) захворювання, особам, нагородженим державними нагородами за безпосередню участь в антитерористичній операції, особам, уповноваженим на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування, сім'ям, які мають клопотання щодо потреби в забезпеченні житлом.

Рішенням уповноваженого органу може бути затверджений перелік додаткових загальних критеріїв, загальна кількість балів за якими може становити не більше 20 балів на сім'ю.

У разі рівної кількості балів пріоритет на отримання житлових приміщень із фонду має особа, заява якої була зареєстрована раніше за часом.

У випадку ухвалення позитивного рішення щодо забезпечення ВПО тимчасовим житлом видається ордер та укладається договір найму такого житлового приміщення із зазначенням всіх членів сім'ї, які мають рівні права щодо користування.

Житлові приміщення з фонду безоплатно надаються ВПО та членам їхніх сімей у тимчасове користування на строк до одного року з можливістю продовження на наступний строк, якщо у їхньому статусі не сталося змін та якщо вони не набули іншого місця проживання.

Мешканці будуть зобов'язані вчасно вносити плату за житлово-комунальні та інші послуги, які їм надають за місцем проживання, та дотримуватися правил користування житловим приміщенням.

Перебування на обліку громадян, які потребують житла для тимчасового проживання, не буде підставою для відмови внутрішньо переміщеним особам у подальшому взятті на соціальний квартирний облік.

ДЕРЖАВНІ ІНІЦІАТИВИ, ЩО ПРОПОНУЮТЬ ТИМЧАСОВЕ ЖИТЛО ВПО:

«ПРИХИСТОК» – допомагає знайти тимчасове житло або надати помешкання для ВПО.

«ДОПОМАГАЙ» – допоможе знайти тимчасове житло або надати помешкання для ВПО.

Телефон ініціативи: 080 03 32 238.

«ТАМ, ДЕ ВАС ЧЕКАЮТЬ» – спільна ініціатива Офісу Президента України та «Укрзалізниці». На сайті ініціативи можна знайти житло та отримати гуманітарну допомогу в межах усієї країни. На вокзалах Києва, Харкова, Одеси, Запоріжжя та Лозової працівники «Укрзалізниці» реєструють у системі громадян, які евакуюються, і допомагають із поселенням.

КОНТАКТ-ЦЕНТРИ З ПИТАНЬ РОЗМІЩЕННЯ ТИМЧАСОВО ЕВАКУЙОВАНИХ – діють у 14 регіонах: Вінницька, Волинська, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Львівська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька області.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
3. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 р. № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-%D0%BF#n9>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 495 «Про деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/495-2022-%D0%BF#Text>.

**КОМПЕНСАЦІЯ ВИТРАТ
ФІЗИЧНИМ ОСОБАМ ЗА
ТИМЧАСОВЕ РОЗМІЩЕННЯ
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ,
ЯКІ ПЕРЕМІСТИЛИСЯ У ПЕРІОД
ВОЄННОГО СТАНУ**

На отримання компенсації мають право фізичні особи, які безоплатно розміщували у себе ВПО (крім членів своєї сім'ї).

Компенсація виплачується з метою покриття фізичним особам витрат, понесених ними у зв'язку з розміщенням ВПО та за умови відсутності заборгованості за житлово-комунальні послуги (факт відсутності заборгованості за житлово-комунальні послуги особа, яка розмістила ВПО, підтверджує своїм підписом, що проставляється у заяві про отримання компенсації).

Сума компенсації розраховується з урахуванням кількості днів, протягом яких житлове приміщення надавалося для розміщення ВПО, з дня їх розміщення, але не раніше дати взяття на облік ВПО (дата видачі довідки).

За кожен день розміщення за кожному ВПО нараховується по 14 грн. 77 коп. приклад розрахунку: якщо 4 ВПО проживали 5 днів, то формула буде наступна: $4 \times 14,77 \times 5 = 295$ грн. 40 коп.

Компенсація особам, які розмістили чотирьох і більше ВПО, а також осіб з-поміж вразливих груп населення виплачується за рахунок наявних коштів міжнародних організацій, благодійних організацій та громадських об'єднань у рамках домовленостей, узгоджених з Мінрегіоном, відповідно до узагальненої інформації, згідно з додатком 2 Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися у період воєнного стану, затверджений постановою КМУ 333.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ДІЙ ОСОБИ, ЯКА РОЗМІСТИЛА ВПО

1. Не пізніше, ніж протягом наступного робочого дня з дня розміщення ВПО необхідно подати заяву в довільній формі до уповноваженого органу за місцем розташування житлового приміщення. У заяві зазначити прізвище, ім'я та за наявності по батькові кожної з розміщених осіб.

2. Внести інформацію про приміщення, доступне для безоплатного розміщення ВПО у відповідній адміністративно-територіальній одиниці та/або громаді, до веб-ресурсу «Прихисток».

3. Подати заяву (додаток 1) до уповноваженого органу за місцем розташування житлового приміщення не пізніше, ніж протягом 5 (п'яти) днів із дня закінчення звітного місяця.

Також у день припинення розміщення внутрішньо переміщених осіб або зміни їх кількості необхідно обов'язково подати в довільній формі заяву з інформацією про зміну переліку

осіб, розміщених у житловому приміщенні, із зазначенням можливості в подальшому розміщувати ВПО у цьому приміщенні.

Заяву до уповноваженого органу можна подати як у паперовій, так і в електронній формі. Під час подання заяви в паперовій формі фізична особа пред'являє:

- документ, що посвідчує особу;
- документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням – або документ, що підтверджує повноваження представника власника.

Під час подання заяви в електронній формі на електронну адресу, визначену уповноваженим органом, до заяви додаються електронні копії (фотокопії):

- документа, що посвідчує особу, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб;
- документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням – або документа, що підтверджує повноваження представника власника.

Персональні дані особи, яка розмістила ВПО, за її згодою, можуть бути передані здійснювачу компенсації для здійснення компенсації за їхній рахунок.

ДІЇ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

1. Після отримання заяви від фізичної особи внести інформацію до веб-ресурсу «Прихисток» про приміщення, доступне для безоплатного розміщення ВПО у відповідній адміністративно-територіальній одиниці та/або громаді.

2. На підставі заяви від фізичної особи сформулювати та внести зміни до реєстру. Крім того, реєстр формується на підставі відомостей, розміщених на веб-ресурсі «Прихисток».

Наявність відомостей про житлові приміщення у реєстрі не є обов'язковою умовою отримання компенсації особами, які розмістили ВПО.

3. Розглянути заяву протягом п'яти робочих днів з дня її отримання. **Перебіг п'яти робочих днів розпочинається з дня, що настає за днем отримання такої заяви.**

Протягом строку розгляду заяви уповноважені особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної в м. Києві держадміністрації, відповідної військової адміністрації

проводять перевірку наведених у заяві відомостей із відвідуванням (у разі потреби) місця розміщення ВПО, зокрема з метою перевірки:

- факту такого розміщення, його безоплатності;
- кількості розміщених осіб та умов їхнього проживання;
- паперових та електронних документів, що посвідчують особу, а також свідоцтва про народження ВПО;
- довідки про взяття на облік ВПО;
- документів, що підтверджують належність до вразливих груп населення або їхній соціальний статус.

Якщо за результатами перевірки встановлено факт надання у заяві недостовірної інформації, уповноважений орган приймає рішення про відмову у виплаті компенсації.

4. До 12 числа місяця, що настає за звітним періодом, уповноважений орган за результатами перевірки узагальнює надану в заявах інформацію у переліки, визначає обсяг та джерело компенсації особам, які розмістили ВПО, та подає переліки до відповідної обласної військової адміністрації, Київської міської військової адміністрації.

У свою чергу обласні військові адміністрації, Київська міська військова адміністрація протягом п'яти робочих днів після отримання переліків від виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, районних в м. Києві держадміністрацій, відповідних військових адміністрацій надсилають узагальнену інформацію до Мінрегіону за формою, згідно з додатком 4 Порядку. Це робиться для опрацювання питання виділення фінансування із зазначенням інформації щодо виділення коштів з відповідного бюджету (джерела) та за формою, згідно з додатком 5 Порядку, до відповідної міжнародної організації, благодійної організації та громадського об'єднання – для здійснення компенсації за рахунок їхніх коштів.

КОМПЕНСАЦІЯ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ ЗА РАХУНОК КОШТІВ:

- державного та місцевих бюджетів (зокрема, резервного фонду бюджету);
- підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, іноземних держав та міжнародних організацій у вигляді благодійної, гуманітарної та матеріальної допомоги;
- добровільних пожертвувань фізичних і юридичних осіб, благодійних організацій та громадських об'єднань;
- інших не заборонених законодавством джерел у безготівковій формі за зазначеними в заяві банківськими реквізитами до кінця

місяця з дня закінчення звітного місяця, за умови відсутності заборгованості за житлово-комунальні послуги.

Міжнародні організації, благодійні організації та громадські об'єднання за результатами опрацювання отриманої від уповноваженого органу інформації виплачують компенсації особам, які розмістили ВПО, та інформують відповідні обласні військові адміністрації, Київську міську військову адміністрацію та Мінрегіон про обсяги здійснення такої виплати.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
3. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 р. № 333 «Про затвердження Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) внутрішньо переміщених осіб». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2022-%D0%BF#Text>.

**ПРОЦЕДУРА ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОШКОДЖЕНЕ ТА
ЗНИЩЕНЕ НЕРУХОМЕ МАЙНО ВНАСЛІДОК
БОЙОВИХ ДІЙ, ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ,
ДИВЕРСІЙ, СПРИЧИНЕНИХ ВІЙСЬКОВОЮ
АГРЕСІЄЮ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ**

СКОРОЧЕННЯ:

інформаційне повідомлення	інформаційне повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією
знищене нерухоме майно	об'єкти нерухомого майна, які стали непридатними для використання за цільовим призначенням внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ проти України, та відновлення яких шляхом ремонту чи реконструкції не є можливим або є економічно недоцільним
пошкоджене нерухоме майно	об'єкти нерухомого майна, які пошкоджені внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ проти України, та можуть бути відновлені шляхом ремонту чи реконструкції
реєстр пошкодженого та знищеного майна	Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ
ЦНАП	центр надання адміністративних послуг
РНОКППО	реєстраційний номер облікової картки платника податків особи
ЄДРПОУ	Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України
електронний кабінет користувача	електронний кабінет користувача Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ
адміністратор	державне підприємство «Дія»
держатель	Мінінфраструктури
Портал Дія	Єдиний державний вебпортал електронних послуг

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ

Інформаційне повідомлення може бути подане до Реєстру пошкодженого та знищеного майна:

1. Самостійно особою.

Для цього особа має встановити мобільний додаток порталу Дія або особа/представник юридичної особи створити особистий електронний кабінет користувача на порталі Дія, пройти електронну ідентифікацію та автентифікацію та заповнити інформаційне повідомлення, яке формується засобами порталу Дія

Фізична особа:

- засобами порталу Дія;
- з використанням мобільного додатка порталу Дія (у разі наявності реєстраційного номера облікової картки платника податків).

Юридична особа:

- засобами порталу Дія.

2. Через адміністратора ЦНАП або нотаріуса (незалежно від місця проживання чи перебування фізичної особи або місцезнаходження юридичної особи).

Адміністратор ЦНАП або нотаріус у день звернення особи з метою подання інформаційного повідомлення:

- встановлює особу та повноваження її представника (у разі подання інформаційного повідомлення представником);
- заповнює інформаційне повідомлення, яке формується засобами порталу Дія;
- роздруковує зареєстроване інформаційне повідомлення (за бажанням особи).

Інформаційне повідомлення має містити такі дані:

Для фізичних осіб

- Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи;
- Реєстраційний номер облікової картки платника податків особи (у разі подання з використанням мобільного додатка порталу Дія (Дія) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному державному органу і мають відмітку в паспорті) (у разі подання через портал Дія), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).
- контактні дані особи (номер телефону, адреса електронної

пошти);

- відомості про нерухоме майно: тип нерухомого майна; загальна площа нерухомого майна (протяжність – для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури). У разі відсутності точної інформації щодо загальної площі, протяжності нерухомого майна зазначається орієнтовна площа, протяжність; адреса (місцезнаходження) нерухомого майна; інформація про те, що нерухоме майно є об'єктом культурної спадщини (у разі потреби); інші технічні характеристики нерухомого майна (за наявності); форма власності нерухомого майна; наявність/відсутність статусу пам'ятки культурної спадщини;

Вказана інформація отримується/підтверджується з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (у разі наявності).

- відомості про кількість осіб, які проживали в нерухомому майні (для житлового фонду);

- відомості про пошкодження або знищення нерухомого майна (дата та орієнтовний час настання події, опис пошкодження, зокрема площа або протяжність пошкодженого нерухомого майна, фото-, відеофіксація (за наявності)).

Для юридичних осіб

- Про організаційно-правову форму, найменування юридичної особи;

- Ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ.

Сформоване інформаційне повідомлення вважається отриманим у день його подання і підлягає реєстрації та зберіганню на порталі Дія.

ВАЖЛИВО!

Після набрання чинності Законом України про врегулювання відносин щодо компенсації, до заяв про надання компенсації за пошкоджені та знищені об'єкти нерухомого майна прирівнюються подані фізичними особами відповідні інформаційні повідомлення.

Компенсація відбудуватиметься за пошкоджений та/або знищений об'єкт нерухомого майна, внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ на території України у спосіб передбачений Законом.

Фізичним особам, які є:

- власниками відповідного нерухомого майна або замовниками будівництва щодо об'єктів будівництва; • членами житлово-будівельних (житлових) кооперативів, які викупили квартиру, інше житлове приміщення кооперативу, але не оформили право власності на нього, та спадкоємці таких осіб;

- особами, які здійснили інвестування та фінансування будівництва об'єктів, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт (зокрема прийнятих в експлуатацію об'єктів, щодо яких не оформлено право власності) та спадкоємці таких осіб.

Юридичним особам, які є:

- власниками (балансоутримувачами) відповідного нерухомого майна або замовниками будівництва щодо об'єктів будівництва, або за якими таке майно (об'єкти будівництва) закріплено на праві господарського відання чи праві оперативного управління;

- особами, які здійснили інвестування та фінансування будівництва об'єктів, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт (зокрема прийнятих в експлуатацію об'єктів, щодо яких не оформлено право власності) та спадкоємці, правонаступники таких осіб, а також правонаступники спадкоємців таких осіб;

- об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, управителями багатоквартирних будинків, житлово-будівельними (житловими) кооперативами, які здійснюють утримання відповідних будинків та спадкоємці, правонаступники таких осіб, а також правонаступники спадкоємців таких осіб.

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР МАЙНА, ПОШКОДЖЕНОГО ТА ЗНИЩЕНОГО ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ, ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИВ, ДИВЕРСІЙ, СПРИЧИНЕНИХ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ РФ

Реєстр пошкодженого та знищеного майна є **єдиною державною інформаційно-комунікаційною системою**, яка призначена для збирання, накопичення, обліку, обробки, зберігання та захисту інформації (документів) про пошкоджене та знищене нерухоме майно, просторові координати об'єктів, осіб, нерухоме майно яких пошкоджено або знищено, шкоду та збитки, завдані внаслідок пошкодження такого майна, та іншу інформацію, визначену Порядком.

Реєстр пошкодженого та знищеного майна ведеться державною мовою, також він є сумісним та має електронну інформаційну взаємодію у режимі реального часу з іншими державними електронними реєстрами.

За підключення, доступ та внесення/користування відомостей до Реєстру пошкодженого та знищеного майна плата не стягується.

Інформація, внесена до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, є:

- достовірною і може використовуватися державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами під час здійснення ними повноважень;
- відкритою і загальнодоступною, крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, місця проживання фізичної особи, інших персональних даних.

Особа має право на підставі поданого запиту отримати інформацію про запити будь-яких осіб щодо інформації про неї, яка зберігається в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна, її зміну та видалення, а також про передачу такої інформації до інших національних електронних інформаційних ресурсів.

Об'єктами Реєстру пошкодженого та знищеного майна є інформація про:

- пошкоджене та знищене нерухоме майно;
- осіб, нерухоме майно яких пошкоджено або знищено;
- шкоду та збитки, завдані внаслідок пошкодження такого майна.

ВАЖЛИВО! Після проведення реєстрації інформаційного повідомлення особа автоматично отримує повідомлення засобами порталу Дія про результат реєстрації.

АДМІНІСТРАТОРОМ РЕЄСТРУ ПОШКОДЖЕНОГО ТА ЗНИЩЕНОГО МАЙНА Є ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДІЯ», ЩО НАЛЕЖИТЬ ДО СФЕРИ УПРАВЛІННЯ МІНЦИФРИ

Адміністратор:

1. Здійснює заходи із забезпечення створення, впровадження, ведення та адміністрування Реєстру пошкодженого та знищеного майна.
2. Здійснює проведення технічних і технологічних заходів для забезпечення роботи реєстру пошкодженого та знищеного майна, забезпечення хостингу, обслуговування технічного комплексу Реєстру.
3. Здійснює заходи із створення, модифікації, впровадження та супроводу програмного забезпечення Реєстру пошкодженого та знищеного майна.
4. Здійснює адміністрування реєстру пошкодженого та знищеного майна.
5. Відповідає за збереження та захист реєстру пошкодженого та знищеного майна, реєстрових даних та інформації.
6. Забезпечує технічну взаємодію реєстру пошкодженого та знищеного майна з іншими державними електронними інформаційними системами.
7. Забезпечує проведення технічних та технологічних заходів з надання, блокування та анулювання доступу до Реєстру пошкодженого та знищеного майна.
8. Організація і проведення навчання щодо роботи з Реєстром пошкодженого та знищеного майна.
9. Здійснення інших повноважень, передбачених Законом.

Адміністратор блокує або анулює доступ користувача та/або відповідальній посадовій особи такого користувача до електронного кабінету користувача шляхом припинення програмними засобами доступу до електронного кабінету користувача невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідної інформації з одночасним повідомленням про це відповідному користувачу та відповідній відповідальній посадовій особі такого користувача. Таке повідомлення надсилається в електронній формі, зокрема через електронний кабінет користувача.

Підстави для блокування доступу до електронного кабінету користувача:

- надходження повідомлення (документів), що підтверджують факт компрометації особистого ключа користувача електронних довірчих послуг, виявлений самостійно користувачем та/або відповідальною посадовою особою такого користувача або контролюючим органом під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг;
- отримання повідомлення керівника користувача або особи, яка його заміщує, про необхідність блокування доступу відповідальної посадової особи користувача електронного кабінету до електронного кабінету у зв'язку з її відстороненням від виконання посадових обов'язків, відстороненням від посади;
- отримання інформації про внесення користувачем електронного кабінету користувача недостовірної інформації;
- отримання судового рішення про блокування доступу користувача до електронного кабінету користувача.

Підстави для анулювання доступу до електронного кабінету користувача:

- отримання повідомлення керівника користувача або особи, яка його заміщує, про необхідність анулювання доступу відповідальної посадової особи користувача електронного кабінету до електронного кабінету користувача у зв'язку з припиненням здійснення ним своїх повноважень, зокрема звільненням, переведенням, смертю, визнанням безвісно відсутнім, недієздатним, обмеженням цивільної дієздатності;
- отримання повідомлення від керівника користувача або особи, яка його заміщує, або відповідальної посадової особи такого органу/організації про необхідність анулювання доступу до електронного кабінету користувача у зв'язку з припиненням здійснення таким користувачем/відповідальною посадовою особою своїх повноважень, зокрема звільненням, переведенням відповідальної посадової особи користувача, припиненням здійснення повноважень органом/організацією;
- отримання судового рішення, що набрало законної сили, про анулювання доступу користувача до електронного кабінету користувача.

Підстави, за яких доступ користувача до електронного кабінету анулюється автоматично програмними засобами електронної системи:

- втрата користувачем правового статусу (функцій), який (які) визначає (визначають) його право доступу до такого кабінету;
- отримання Реєстром пошкодженого та знищеного майна в порядку електронної інформаційної взаємодії інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про припинення користувача-юридичної особи шляхом ліквідації;
- отримання Реєстром пошкодженого та знищеного майна в порядку електронної інформаційної взаємодії інформації з інших державних електронних інформаційних ресурсів про смерть, оголошення померлим, визнання безвісно відсутнім, недієздатним, обмеження цивільної дієздатності користувача.

Адміністратор за повідомленням керівника користувача або особи, яка його заміщує, змінює та відновлює право підпису електронних документів в електронному кабінеті користувача у зв'язку з відстороненням від виконання посадових обов'язків, відстороненням від посади, перебуванням на лікарняному, у відпустці такого користувача тощо.

Відновлення доступу користувача, якому було **заблоковано доступ до електронного кабінету**, проводиться невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідної інформації з одночасним повідомленням про це відповідному користувачу та відповідальній посадовій особі такого користувача, в разі:

- отримання повідомлення керівника користувача або особи, яка його заміщує, про припинення обставин, що стали підставою для блокування доступу користувача до електронного кабінету користувача;
- отримання судового рішення, що набрало законної сили, про скасування блокування доступу користувача до електронного кабінету користувача.

У разі анулювання доступу користувача та/або відповідальної посадової особи такого користувача до електронного кабінету користувача доступ не може бути відновлений.

КОРИСТУВАЧІ РЕЄСТРУ ПОШКОДЖЕНОГО ТА ЗНИЩЕНОГО МАЙНА

- Мінінфраструктури;
- Мінреінтеграції;
- ДСНС;
- Мінрегіон;
- Мінкультури;
- Мін'юст;
- Фонд державного майна;
- виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад;
- військові адміністрації;
- місцеві держадміністрації;
- центри надання адміністративних послуг;
- органи соціального захисту населення;
- нотаріуси;
- виконавці робіт (послуг), пов'язані зі створенням об'єктів архітектури;
- оцінювачі майна;
- виконавці комунальних послуг;
- об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ), управителів багатоквартирних будинків, гуртожитків, житлово-будівельних (житлових) кооперативів, які забезпечують утримання відповідних будинків;
- інші державні органи за їх зверненням до держателя та на підставі рішення держателя.

До повноважень користувачів належить забезпечення внесення до Реєстру пошкодженого та знищеного майна через електронний кабінет користувача інформації (документів) про:

- пошкоджене та знищене нерухоме майно;
- осіб, нерухоме майно яких пошкоджено або знищено;
- шкоду та збитки, завдані внаслідок пошкодження такого майна;
- іншої визначеної інформації.

Доступ користувачів до Реєстру пошкодженого та знищеного майна здійснюється через електронний кабінет користувача, доступ до якого користувач отримує:

- після проходження процедури електронної ідентифікації та автентифікації через державну інтегровану систему електронної ідентифікації (авторизація здійснюється

автоматично програмними засобами електронної системи залежно від їх правового статусу/функцій);

- в результаті отримання повідомлення керівника відповідного органу або особи, яка його заміщує, в електронній формі, зокрема через електронний кабінет користувача, за умови проходження процедури електронної ідентифікації та автентифікації через державну інтегровану систему електронної ідентифікації.

Інформацію про пошкоджене та знищене нерухоме майно та осіб, нерухоме майно яких пошкоджено або знищено, автоматично реєструється в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна на підставі інформаційного повідомлення, поданого особою.

А от інформацію про шкоду та збитки, завдані внаслідок пошкодження такого майна, реєструють у Реєстрі пошкодженого та знищеного майна його користувачі.

Після отримання доступу до електронного кабінету (доступ надає адміністратор не пізніше наступного робочого дня з дня отримання повідомлення від користувача та/або відповідальної посадової особи) користувач та/або відповідальні посадові особи таких користувачів під час проходження первинної електронної ідентифікації обов'язково:

- зазначають в електронному кабінеті користувача свою адресу електронної пошти;
- номер мобільного телефону (за наявності);
- підтверджують правильність своїх ідентифікаційних даних;

- надають згоду на обробку персональних даних.

За достовірність відомостей, зазначених під час проходження електронної ідентифікації, відповідає користувач та/або відповідальна посадова особа такого користувача.

До обов'язків користувача також входять наступні:

- не пізніше наступного робочого дня внести зміни до своїх облікових даних в електронному кабінеті користувача;

- невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня з дня настання об'єктивних підстав для блокування або анулювання повідомити адміністратора про необхідність блокування, анулювання доступу до електронного кабінету користувача відповідному користувачу.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
3. Закон України «Про публічні електронні реєстри» 18 листопада 2021 року № 1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 р. №380 «Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/380-2022-%D0%BF#Text>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. №326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#Text>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 р. №460 «Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/460-2015-%D0%BF#Text>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. №856 «Положення про Міністерство цифрової трансформації України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text>.

ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

СКОРОЧЕННЯ:

правова допомога	надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення
безоплатна правова допомога	правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел
БПД	безоплатна первинна правова допомога
БВПД	безоплатна вторинна правова допомога
ВПО	внутрішньо переміщена особа
Закон	Закон України «Про безоплатну правову допомогу»

Право на безоплатну правову допомогу – гарантована **Конституцією України** можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця чи особи, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених **Законом України «Про безоплатну правову допомогу»**.

Держава визначила два **види безоплатної правової допомоги**:

1) *безоплатна первинна правова допомога (БППД)* – вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб;

2) *безоплатна вторинна правова допомога (БВПД)* – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

Право на БППД мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

БППД включає такі види правових послуг:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- надання консультацій, роз'яснень та підготовка проектів договорів користування земельними ділянками (оренда, суборенда, земельний сервітут, емфітевзис, суперфіцій) для сільського населення – власників земельних ділянок;
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Суб'єктами надання БППД в Україні є:

- 1) органи виконавчої влади;
- 2) органи місцевого самоврядування;
- 3) фізичні та юридичні особи приватного права;
- 4) спеціалізовані установи;
- 5) центри з надання БВПД.

ВАЖЛИВО!

Право на БВПД мають:

- 1) ВПО;
- 2) громадяни України, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як ВПО, – на такі правові послуги: здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на БВПД, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру та з питань, пов'язаних з отриманням довідки про взяття на облік ВПО, до моменту отримання довідки про взяття на облік ВПО.

БВПД включає такі види правових послуг:

- захист;
- здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуального характеру.

Суб'єктами надання БВПД в Україні є:

- 1) центри з надання БВПД;
- 2) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Ст. 18 Закону передбачено такий **порядок подання звернень про надання БВПД:**

1. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою ст. 13 Закону, подаються особами, які досягли повноліття, до Центру з надання БВПД або до територіального органу юстиції за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

2. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою ст. 13 Закону, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками за місцем фактичного проживання дитини або її законних представників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

3. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою ст. 13 Закону, що стосуються осіб,

визнаних судом недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, подаються їх опікунами або піклувальниками за місцем фактичного проживання таких осіб або їх опікунів чи піклувальників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

4. Разом із зверненням про надання БВПД особа або законний представник особи повинні подати документи, що підтверджують належність особи або осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону.

✓ Ст. 19 Закону передбачено такий **порядок розгляду звернень про БВПД**:

1. У разі звернення особи про надання одного з видів БВПД Центр з надання БВПД зобов'язаний **протягом десяти днів** з дня надходження звернення прийняти рішення щодо надання БВПД.

2. Якщо особа подала звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою ст. 13 Закону, до територіального органу юстиції, цей орган зобов'язаний **протягом трьох днів** з дня подання звернення надіслати його до Центру з надання БВПД, діяльність якого поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Центр з надання БВПД зобов'язаний у **семиденний строк** з дня отримання звернення особи прийняти рішення щодо надання БВПД.

3. Якщо особа належить до однієї з категорій осіб, передбачених частиною першою ст. 14 Закону, Центр з надання БВПД приймає рішення про надання БВПД і письмово повідомляє про це особу або її законного представника, а також суд, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, в яких здійснюватиметься представництво інтересів особи.

4. Якщо особа не має підстав для отримання БВПД, Центр з надання БВПД приймає рішення про відмову в наданні БВПД і надсилає копію цього рішення особі, яка звернулася про надання такої допомоги, з одночасним роз'ясненням порядку оскарження рішення про відмову в наданні БВПД.

5. У разі звернення осіб, зазначених у пунктах 3-6, 15 частини першої ст. 14 Закону, про надання БВПД або надходження інформації про затриманих чи позбавлених особистої свободи осіб від близьких родичів та членів їхніх сімей, перелік яких зазначено Кримінальним процесуальним кодексом України, Центр надання БВПД зобов'язаний

прийняти рішення про надання БВПД з моменту затримання особи чи позбавлення особистої свободи.

6. У разі отримання постанови слідчого, прокурора, ухвали слідчого судді, суду про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії Центр з надання БВПД зобов'язаний негайно призначити захисника.

Надання БВПД адвокатами, які БВПД на постійній основі за контрактом, та працівниками центрів з надання БВПД

Після прийняття рішення про надання БВПД Центр з надання БВПД призначає адвоката, який надає БВПД на постійній основі за контрактом.

Під час призначення адвоката враховуються його спеціалізація, досвід роботи, навантаження, складність справ, у яких адвокат бере участь.

Повноваження адвоката підтверджуються дорученням Центру з надання БВПД та довіреністю відповідно до вимог процесуального законодавства.

Для здійснення представництва інтересів осіб, які мають право на БВПД, в суді у спорах, що виникають з трудових відносин, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також щодо представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, або для складання документів процесуального характеру Центр з надання БВПД може уповноважити свого працівника.

Повноваження працівника Центру з надання БВПД як представника суб'єкта права на БВПД підтверджуються наказом Центру з надання БВПД та довіреністю відповідно до вимог процесуального законодавства.

Надання БВПД на підставі договору

У разі неможливості надання БВПД адвокатом, який надає БВПД на постійній основі за контрактом, Центр з надання БВПД укладає договір з адвокатом, включеним до Реєстру адвокатів, які надають БВПД.

У договорі про надання БВПД зазначаються обсяг правової допомоги, строк, протягом якого така допомога надаватиметься, та розмір плати.

Повноваження адвоката, з яким укладено договір про надання БВПД, підтверджуються в порядку, встановленому частиною третьою ст. 21 Закону.

Адвокат, з яким укладено договір про надання БВПД, зобов'язаний надати таку допомогу якісно в обсязі та у строки, визначені договором.

Підстави та порядок припинення надання БВПД

Надання БВПД припиняється за рішенням Центру з надання БВПД у разі, якщо:

1) особою подано неправдиві відомості з метою віднесення її до однієї з категорій осіб, які мають право на БВПД;

2) обставини чи підстави, за наявності яких особа була віднесена до однієї з категорій осіб, передбачених ст. 14 Закону, припинили своє існування;

3) особа користується захистом іншого захисника або залучила іншого представника у справі, за якою їй призначено захисника чи представника відповідно до Закону;

4) особа використала всі національні засоби правового захисту у справі;

5) особа, яка отримує БВПД, оголошена в розшук у кримінальному провадженні;

6) особа, яка отримує БВПД, визнана безвісно відсутньою або оголошена померлою.

За наявності підстав, передбачених пунктом 4, наказ Центру з надання БВПД про припинення надання БВПД видається на підставі правового висновку, складеного адвокатом чи працівником такого центру.

Особі, яка отримувала БВПД відповідно до Закону, але втратила підстави для її отримання, правова допомога може надаватися на загальних підставах.

У разі припинення надання БВПД відповідно до пункту 1 частини першої ст. 23 Закону особа, яка отримувала таку допомогу, зобов'язана відшкодувати вартість фактичних витрат, пов'язаних з наданням допомоги.

Надання БВПД припиняється у разі повного виконання суб'єктом надання БВПД своїх зобов'язань.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
3. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>.

ПЕНСІЇ, ОДНОРАЗОВІ ГРОШОВІ ДОПОМОГИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

СКОРОЧЕННЯ:

Особа з інвалідністю	особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації такою особою прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист
Фонд	Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю
РНОКПП	реєстраційний номер облікової картки платника податків особи
КМУ	Кабінет Міністрів України
МСЕК	Медико-соціальна експертна комісія
ЛКК	лікарсько-консультативна комісія
ТЗР	технічні та інші засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення

ОФОРМЛЕННЯ ПЕНСІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

За наявності всіх необхідних документів, для призначення пенсії можна звернутися до будь-якого сервісного центру ПФУ незалежно від регіону. Місце прописки та фактичного проживання для призначення пенсії не мають значення, оскільки Пенсійний фонд володіє Реєстром застрахованих осіб, де зберігається інформація про кожну людину, яка офіційно працювала.

Документи, необхідні для призначення пенсії:

- паспорт;
- РНОКПП;
- документи про страховий стаж (трудова книжка, диплом про очне навчання, військовий квиток та ін.);
- довідка про заробітну плату за 60 місяців підряд до 30.06.2000 року (за бажанням);
- реквізити банківського рахунку (якщо обрано спосіб виплати через банк);
- довідка про взяття на облік ВПО (за наявності);
- документи про надання особливого статусу особі (наприклад, «чорнобильське» посвідчення);
- фотографія для пенсійного посвідчення.
- Жінки у разі зміни прізвища надають свідоцтво про шлюб.

Особливості застосування строків виплати пенсії

Відповідно до [статті 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»](#), пенсія виплачується щомісяця, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, виключно у грошовій формі, за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України, незалежно від задекларованого або зареєстрованого місця проживання пенсіонера, зокрема організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій.

Проте на період воєнного стану виплата пенсії може здійснюватися без урахування строків, визначених частиною першою [статті 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»](#).

Тобто в разі необхідності виплатний період може бути продовжено після 25 числа.

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ПЕНСІЇ ЧИ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ НА ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

✓ Якщо особа не отримувала пенсію, інші грошові виплати та субсидії через Укрпошту та не виїжджала і знаходилася на своєму постійному місці проживання, пенсію можна отримати у звичайному порядку. Залежно від стану бойових дій можуть бути перенесені дати виплат, що необхідно уточнювати індивідуально в органі ПФУ.

Якщо уповноважений банк не може здійснити виплату пенсії чи грошової допомоги, кошти повинні бути переказані через інший уповноважений банк. Цей механізм працює автоматично, спеціальний рахунок у банку не відкриватимуть, і для отримання пенсії чи іншого виду допомоги потрібно буде звернутися до будь-якого відділення АТ «Ощадбанк» з паспортом та довідкою про присвоєння РНКОПП.

У разі тимчасової зміни фактичного місця проживання одержувачі пенсій та інших грошових виплат можуть отримати належні їм виплати переказом без відкриття рахунку у банку в АТ «Ощадбанк» або у відділенні АТ «Укрпошта».

У такому випадку необхідно повідомити органи ПФУ (щодо отримання пенсії) або органи соціального захисту населення (щодо отримання інших грошових виплат). Зробити це можна, звернувшись до сервісних центрів ПФУ в регіонах, подати інформацію через електронний кабінет ПФУ, контакт-центр Укрпошти, або звернувшись до відповідних органів соціального захисту населення в регіоні.

Необхідно повідомити про отримання виплат за іншою адресою і **надати наступні дані:**

- прізвище, ім'я та по батькові;
- адресу отримання пенсії/грошової допомоги до березня 2022 року;
- паспортні дані (серія та номер паспорта);
- номер телефону;
- спосіб отримання виплати (на відділення або за домашньою адресою);
- нову адресу доставки: індекс відділення Укрпошти або адресу тимчасового проживання;

- якщо ви отримуєте пенсію поштовим переказом, повідомити оператору додатково код переказу, який надійшов у SMS-повідомленні.

ВАЖЛИВО!

Якщо особа не визначилася з місцем отримання виплат і має бажання отримати кошти у будь-якому відділенні Укрпошти, до якого буде доступ, необхідно повідомити про це оператора.

ІНШІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВ КМУ № 162 ТА № 214

Пунктом 2 Постанови № 457 встановлено, що для осіб, які проживають у населених пунктах, що перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), нарахування і виплата всіх належних соціальних виплат (пенсій, соціальних допомог, пільг та субсидій тощо) продовжуються в повному обсязі з урахуванням особливостей, визначених постановами КМУ.

Постановою № 162 визначено такі особливості:

1. У разі надходження до Міністерства соціальної політики та/або ПФУ інформації від Національного банку щодо неможливості здійснювати уповноваженими банками виплату пенсій та грошових допомог одержувачам, їх виплачують шляхом переказу коштів одержувачу без відкриття рахунка через АТ «Ощадбанк», відповідно до Порядку виплати пенсій та грошової допомоги через поточні рахунки в банках, затвердженого постановою КМУ від 30.08.1999 № 1596.

2. У разі звернення одержувачів пенсій до органів ПФУ особисто, за допомоги засобів телекомунікаційного зв'язку чи в особистому електронному кабінеті на веб-порталі електронних послуг ПФУ, а також особистого звернення або за допомоги засобів телекомунікаційного зв'язку одержувачів грошових допомог до органів соціального захисту населення щодо тимчасової зміни їх фактичного місця проживання, пенсії та грошові допомоги виплачують шляхом переказу коштів одержувачу без відкриття рахунка в банку.

3. Дітям з інвалідністю, яким виповнилося 18 років у лютому 2022 р. та в інших місяцях під час дії правового режиму

воєнного стану, і які не встигли пройти обстеження та отримати висновок медико-соціальної експертизи щодо встановлення статусу особи з інвалідністю, виплата соціальної допомоги продовжується на період дії правового режиму воєнного стану та на один місяць після дати його скасування.

4. З метою забезпечення своєчасної виплати пенсій за квітень 2022 р. на території адміністративно-територіальних одиниць, на яких проводяться бойові дії та які визначені Мінрегіоном у переліку, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 204 «Про затвердження переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких надається допомога застрахованим особам в рамках Програми «ЄПідтримка», фінансування та виплата пенсій певним особам здійснюється, починаючи з 25 березня 2022 р. в межах фінансових можливостей ПФУ. Йдеться про осіб, яким виплачується пенсія через їхні поточні рахунки в банках або через національного оператора поштового зв'язку, функції якого виконує акціонерне товариство «Укрпошта», за датами виплати, визначеними ПФУ за погодженням з Міністерством соціальної політики.

5. Виплата пенсії може здійснюватися без урахування строків, визначених ч. 1 ст. 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», та в розмірах, не менших, ніж встановлені за попередній місяць, з подальшим проведенням перерахунку.

Постановою № 214 визначено такі особливості:

1. Строк виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям; допомоги на дітей одиноким матерям; допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування; допомоги на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня; на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність; щомісячної грошової допомоги особі, яка

проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею; тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме; щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг; тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату (далі – державна соціальна допомога) та пільги, які було призначено раніше, продовжуються на період введення воєнного стану та одного місяця після його припинення чи скасування. Такі пільги виплачуються за повний місяць без звернення особи до структурних підрозділів з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад.

2. Якщо отримувачі державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю пропустили строк переогляду допомоги, виплата таких видів допомоги не зупиняється на період введення воєнного стану та одного місяця після його припинення чи скасування.

3. Норми постанови КМУ від 08.04.2020 № 264 «Деякі питання надання державної соціальної допомоги» протягом періоду воєнного стану та одного місяця після дати його припинення чи скасування не застосовуються.

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА

Відповідно до пункту 1 Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 535 (далі - Порядок) постраждали і внутрішньо переміщені особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, що спричинені соціальним становищем, внаслідок яких особа частково або

повністю не має здатності (не набула здатності або втратила її) чи можливості самотійно піклуватися про особисте (сімейне) життя і брати участь у суспільному житті.

Документи, необхідні для грошової допомоги:

1. Заява, в якій зазначаються причини необхідності надання грошової допомоги (викладаються в довільній формі та підтверджуються відповідними документами) та реквізити рахунка, відкритого в банківській установі;
2. копія документа, що посвідчує особу (паспорт тощо);
3. копія довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;
4. копії документів, що підтверджують родинні стосунки (свідоцтво про одруження, свідоцтво про народження дітей);
5. копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (для зазначеної категорії осіб);
6. медична довідка про стан здоров'я особи або висновок медико-соціальної експертизи про встановлення інвалідності (у разі необхідності) (пункт 4 Порядку).

Розмір грошової допомоги

Чіткий розмір одноразової грошової допомоги не встановлено й залежить від наявності коштів та характеру життєвих складнощів конкретного заявника. Розмір допомоги визначається місцевими комісіями.

Грошова допомога постраждалим чи внутрішньо переміщеним особам надається **одноразово**.

Строки розгляду питання

Строк розгляду відповідними комісіями заяв про надання грошової допомоги не визначено.

Відповідно до рішення міжвідомчої комісії з питань надання грошової допомоги постраждалим чи внутрішньо переміщеним особам рекомендовано насамперед надавати зазначену допомогу сім'ям загиблих в антитерористичній операції з числа військовослужбовців та інших осіб, сім'ям внутрішньо переміщених осіб, сім'ям учасників антитерористичної операції, які отримали тяжкі поранення та потребують тривалого лікування.

Підстави для відмови

Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення районної, районної в м. Києві держадміністрації

(структурний підрозділ з питань соціального захисту населення виконавчого органу міської, районної у місті ради) повертає особі подані документи та повідомляє про відмову у наданні грошової допомоги, у разі коли особа раніше отримувала таку допомогу (витяг з протоколу засідання місцевої комісії надається під розписку або надсилається поштою).

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ?

Для отримання грошової допомоги постраждала особа чи внутрішньо переміщена особа звертається до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районної, районної в м. Києві держадміністрації (структурного підрозділу з питань соціального захисту населення виконавчого органу міської, районної у місті ради) за місцем реєстрації проживання або фактичним місцем перебування (пункт 4 Порядку).

Питання надання грошової допомоги розглядають місцеві комісії, утворені районними, районними в м. Києві держадміністраціями та виконавчими комітетами міст обласного підпорядкування.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. №1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
2. Про особливості виплати та доставки пенсій, грошових допомог на період введення воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.2022 р. №162 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/162-2022-%D0%BF#Text>.
3. Деякі питання надання державної соціальної допомоги: постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2022 р. №214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2022-%D0%BF#Text>.
4. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України 20.10.2014 №1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
6. Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 535. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/535-2014-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження Положення про комісію з питань розподілу коштів для надання грошової допомоги постраждалим чи внутрішньо переміщеним особам: Наказ Міністерства соціальної політики України від 12 лютого 2015 року №140. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/535-2014-%D0%BF#Text>.

ДОПОМОГА МІЖНАРОДНИХ ФОНДІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ

СКОРОЧЕННЯ:

IBAN	міжнародний номер банківського рахунку (від англійського International Bank Account Number). Це номер, що складається із 29 літер та цифр
Портал Дія	Єдиний державний вебпортал електронних послуг
єДопомога	соціальна платформа, на якій українці, які постраждали від війни, можуть отримати допомогу
ІД-картка	паспорт громадянина України нового зразка, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України

Через військове вторгнення Росії, багато українців покинули свої домівки та стали **внутрішньо переміщеними особами** (ВПО). Громадяни, які постраждали від війни, можуть отримати грошову підтримку.

Грошова підтримка — один із ключових запитів, які мають ВПО. Окрім допомоги від держави, українці також можуть подати заявку на додаткові гроші від міжнародних організацій.

Умови програм можуть бути змінені за рішенням фондів та організацій, які їх впроваджують.

Подати заявку на платформі *єДопомога* можуть внутрішньо переміщені особи, ті, хто перебуває на тимчасово окупованих чи деокупованих територіях, а також ті, хто мешкає у зоні активних бойових дій. Для цього необхідно заповнити просту онлайн-форму та вказати наступну інформацію:

- ПІБ та реєстраційний номер облікової картки платника податків (раніше — ідентифікаційний код);
- паспорт громадянина України, ID-картка, посвідка на постійне або тимчасове проживання, свідоцтво про народження дитини;
- адреси зареєстрованого та фактичного місця проживання;
- номер телефону;
- IBAN, який необхідний для виплати допомоги на рахунок.

ВАЖЛИВО!

Варто пам'ятати, що гроші можна отримати лише від однієї міжнародної організації. Зробити це можна на платформі єДопомога або ж безпосередньо у спосіб, який визначає кожна організація — наприклад, на сайті, через форму чи за номером телефону.

ПРОГРАМА ЮНІСЕФ «СПІЛЬНО»

ЮНІСЕФ разом із Міністерством соціальної політики України надають допомогу незахищеним родинам із дітьми, які постраждали через війну та потребують фінансової підтримки.

Взяти участь у програмі можуть родини, які:

- мають трьох і більше дітей до 18 років;
- мають принаймні одну дитину з інвалідністю до 18 років.

Отримати можна 2220 грн щомісяця на кожного члена родини.

Родина отримує одноразову виплату одразу за 3 місяці на вказаний банківський рахунок.

Для отримання допомоги необхідно перевірити правильність усіх даних у заявці, адже реєстраційний номер облікової картки платника податків і номер рахунку IBAN має належати одній людині.

ВАЖЛИВО!

Гроші можна отримати незалежно від статусу ВПО у будь-якому регіоні України. Головне, щоб до цього ви не отримували грошову допомогу від ЮНІСЕФ або іншої міжнародної організації.

Щоб зареєструватися у програмі, необхідно перейти за посиланням www.unicef.org/ukraine/spilno-cash-transfers та на сторінці у Facebook www.facebook.com/UNICEFUkraine.

МІЖНАРОДНИЙ КОМІТЕТ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ТОВАРИСТВО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ

Ці дві організації надають фінансову допомогу малозабезпеченим сім'ям із постраждалих громад, незалежно від того виїхали вони чи залишилися в громаді.

Щоб отримати допомогу, необхідно відповідати двом обов'язковим критеріям:

- мати офіційний статус малозабезпеченої сім'ї та реєстрацію у Міністерстві соціальної політики;
- до 24 лютого 2022 року мешкати у громадах Донецької, Луганської, Запорізької, Житомирської, Київської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської або Чернігівської області.

Отримати можна 2500 грн на особу на місяць.

ВАЖЛИВО!

Додатково реєструватися онлайн чи офлайн для отримання допомоги за цією програмою не потрібно. Адже кошти надішлють на основі інформації, яку передає Міністерство соціальної політики. Вони надійдуть на банківський рахунок. Також їх можна буде отримати у будь-якому відділенні ПриватБанку.

Про участь у програмі повідомляють у СМС-повідомленні. Якщо виникають питання, пов'язані з виплатами, можна звернутись до контактного центру за номером 0 (800) 300-155.

АГЕНТСТВО ООН У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ UNHCR

Агентство ООН у справах біженців надає допомогу тим, хто покинув свої домівки через воєнні дії та зареєструвався як ВПО. Виплати наразі здійснюють на банківський рахунок або через відділення Укрпошти.

На допомогу можуть претендувати внутрішньо переміщені особи та ті, хто належать до однієї чи декількох з цих категорій:

- неповні сім'ї з двома або більше дітьми віком до 18 років або з особами похилого віку (старше 60 років);
- сім'ї з однієї чи кількох осіб похилого віку (старше 60 років), а також осіб похилого віку з одним чи кількома дітьми віком до 18 років;
- сім'ї, де є особи з особливими потребами;
- прийомні сім'ї, які опікуються дітьми без супроводу та дітьми, розлученими з батьками (документально підтвержені).

Отримати можна 2220 грн протягом трьох місяців на особу

Для включення до програми необхідно буде пройти співбесіду з партнерами Агентства та пройти перевірку на відповідність критеріям вразливості. Під час реєстрації мають бути присутні всі члени родини. Це може бути голова родини, дружина/чоловік, неповнолітні діти, його/її батьки та його/її бабуся і дідусь.

ВАЖЛИВО!

Допомогу можна отримати, якщо ви раніше не отримували кошти від інших міжнародних організацій. Наразі допомогу будуть надавати тим, хто перебрався до Львівської, Черкаської, Кіровоградської, Полтавської чи Запорізької області. З додатковими питаннями телефонуйте на гарячу лінію за номером 0 (800) 307-711.

ВСЕСВІТНЯ ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА ООН

Організація підтримує в першу чергу родини ВПО.

Для оформлення грошового переказу необхідно зареєструватися в органах соціального захисту як ВПО, вказати актуальний особистий номер телефону, на який надійде код доступу для реєстрації на програму. Також потрібно вказати ім'я, прізвище та ідентифікаційний код. Ці дані можна надати самостійно під час реєстрації або ж їх може передати Міністерство соціальної політики.

Отримати можна 2220 грн на особу протягом трьох місяців. Максимальна сума допомоги складає 6600 грн на родину, навіть якщо в родині більше трьох осіб.

Виплати здійснюються через будь-який банк, що підтримує платіжну систему Western Union. Їх можна отримати або на рахунок, або ж готівкою у відділеннях чи банках-партнерах, серед яких ПриватБанк, Райффайзен Банк Аваль, Ощадбанк та Укргазбанк. Для зняття готівки на мобільний телефон надійде СМС із кодом. Крім того, гроші також можна отримати у відділеннях Нової Пошти.

ВАЖЛИВО!

Діти від 16 років можуть отримати готівку у супроводі когось із батьків. Якщо ж дорослих у родині немає, варто оформити грошовий переказ на довірену повнолітню особу.

ЕСТОНСЬКА РАДА У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ

Естонська рада у справах біженців і Запорізький благодійний фонд «Єдність» за майбутнє» підтримують українців у таких областях: Запорізька, Донецька, Луганська, Харківська, Сумська, Чернігівська, Київська, Миколаївська, Дніпропетровська, Полтавська, Черкаська та Кіровоградська.

Щоб отримати допомогу, необхідно:

- зателефонувати до кол-центру за номером 0 (671) 052-803 та пройти перевірку на критерії вразливості;
- після отримання підтвердження від оператора необхідно заповнити онлайн-заявку на отримання матеріальної допомоги, де необхідно вказати свій мобільний телефон.

Отримати можна 2220 грн на одну особу на один або три місяці. Максимум допомогу можна отримати на 5 членів родини.

Організація враховує різні критерії вразливості, зокрема втрату годувальника, втрату житла або його значні руйнування, інвалідність або тяжкий стан здоров'я, одинока мати/батько з неповнолітніми діти тощо.

НОРВЕЗЬКА РАДА У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ NRC

Організація також допомагає ВПО незалежно від місця проживання та тим, хто лишається у районах, які постраждали від бойових дій.

Отримати можна 2220 грн для кожного члена родини на один місяць. Загалом виплати надходять три місяці.

Реєстрація проходить винятково у чат-боті у WhatsApp. Застосунок треба завантажити на смартфон, додати до контактів номер 0 (800) 609-844 і після цього надіслати на нього СМС із текстом «NRC».

ПРАВО НА ОСВІТУ ДЛЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

СКОРОЧЕННЯ:

безоплатна освіта	освіта, яка здобувається особою за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів згідно із законодавством
заклад освіти	юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність
здобувачі освіти	вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти
особа з особливими освітніми потребами	особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту
НМТ	національний мультипредметний тест
ВПО	внутрішньо переміщені особи

Відповідно до [Закону України «Про освіту»](#) кожен має право на якісну та доступну освіту. Право на освіту включає право здобувати освіту впродовж усього життя, право на доступність освіти, право на безоплатну освіту у випадках і [порядку](#), визначених [Конституцією](#) та законами України.

ВПО має право на влаштування дітей у дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади.

Відповідно до ст. 7 [Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»](#):

взята на облік ВПО має **право на продовження здобуття певного освітнього рівня** на території інших регіонів України за рахунок коштів державного бюджету або інших джерел фінансування;

Згідно з [постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 «Про затвердження Положення про заклад дошкільної освіти»](#) (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86) **першочергово** до державних (комунальних) закладів дошкільної освіти зараховуються діти з числа ВПО чи діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Зарахування дітей до державного (комунального) закладу дошкільної освіти **здійснюється керівником** такого закладу протягом календарного року **на вільні місця** у порядку черговості надходження заяв про зарахування. Заява про зарахування подається особисто одним із батьків або іншим законним представником дитини.

До заяви про зарахування дитини до закладу дошкільної освіти додаються:

- копія свідоцтва про народження дитини;
- медична довідка, видана відповідно до статті 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», разом з висновком про те, що дитина може відвідувати заклад дошкільної освіти.

Для зарахування дитини **з ранніми проявами туберкульозної інфекції, малими формами туберкульозу** до державного (комунального) санаторного закладу дошкільної освіти (санаторних груп) до заяви про зарахування додається

довідка територіального закладу охорони здоров'я чи протитуберкульозного диспансеру.

Для зарахування дитини до державного (комунального) спеціального закладу дошкільної освіти (спеціальних груп) до заяви про зарахування додається висновок інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини щодо виявлених особливостей розвитку (порушень слуху, зору, мовлення, поведінки, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку чи затримки психічного розвитку).

Для зарахування дитини з особливими освітніми потребами до державного (комунального) закладу дошкільної освіти та утворення інклюзивних груп до заяви про зарахування додається висновок інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Для зарахування дитини з інвалідністю до державного (комунального) закладу дошкільної освіти до заяви про зарахування додаються:

- копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, виданого лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я, або копія посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»;

- копія індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю.

Згідно з наказом МОН України від 16.04.2018 р. № 367 *«Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»:*

- зарахування до закладу освіти здійснюється **відповідно до наказу його керівника**, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти одного з батьків дитини (чи повнолітньої особи, яка має намір здобувати освіту), поданої особисто (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника) за зразком згідно з **додатком 2**, до якої додаються:

1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089;

3) оригінал або копія відповідного документа про освіту (за наявності).

ВАЖЛИВО!

Діти або один з їх батьків, які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, та які не мають одного чи обох документів, визначених підпунктами 1 та/або 3 пункту, зараховуються до закладу освіти без подання зазначених документів.

- зарахування дітей до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування (крім закладів освіти II, II-III ступенів та III ступеня);

- зарахування дітей до початку і впродовж навчального року **здійснюється виключно на вільні місця.**

Зарахування дитини **з особливими освітніми потребами** до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви про зарахування *висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).*

Інформація про закріплену за закладом територію обслуговування, спроможність закладу освіти, кількість учнів у кожному класі та відповідно наявність вільних місць у кожному з них обов'язково оприлюднюється на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти – на веб-сайті органу, у сфері управління якого

перебуває заклад освіти) щороку впродовж двох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, але не пізніше ніж за місяць до початку прийому заяв закладами освіти.

✓ діти з числа ВПО чи діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, які навчаються у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності, **забезпечуються безкоштовним харчуванням** у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти» **право на соціальні стипендії мають студенти (курсанти)**, які навчаються за державним замовленням у закладах фахової передвищої освіти державної форми власності за денною або дуальною формою здобуття освіти, у закладах вищої освіти державної форми власності за денною формою здобуття освіти та їх структурних чи відокремлених структурних підрозділах, що не мають статусу юридичної особи, та не перебувають в академічній відпустці, **із числа дітей, зареєстрованих як ВПО (до закінчення навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років)**, відповідно до статті 43 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та статті 44 Закону України «Про вищу освіту».

У зв'язку з бойовими діями на території України у 2022 та 2023 роках замість зовнішнього незалежного оцінювання введено національний мультипредметний тест (НМТ) для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра. Тест проводиться з метою забезпечення прав вступників на рівний доступ до вищої освіти.

НМТ – це цілісний онлайн-тест, що містить два блоки завдань:

- *основний* – це завдання з обов'язкових навчальних предметів – української мови та математики;

- *додатковий* – містить завдання з навчального предмета, який учасник НМТ обирає під час реєстрації для участі в тестуванні.

На виконання завдань з усіх трьох предметів НМТ відводиться 180 хвилин.

✓ Тестування проводиться в спеціальних тимчасових екзаменаційних центрах, створених у приміщеннях шкіл та університетів населених пунктів України (за погодженням з органами державної влади), а також деяких інших країн світу.

Участь у НМТ може взяти особа, яка має повну загальну середню освіту або здобуде її в поточному навчальному році, та яка зареєструвалася для проходження тестування відповідно до встановлених вимог.

Зважаючи на ситуацію, що становить загрозу для життя та здоров'я мешканців Криму та окремих регіонів Донбасу, Міністерством освіти і науки України, а також Українським центром оцінювання якості освіти створено додаткові умови реєстрації та участі таких громадян у НМТ.

Громадяни з неконтрольованих територій, які не мають можливості відправити документи для реєстрації поштою, повинні в установленій строк надіслати скан-копії фотокартки та інших необхідних документів на електронну адресу відповідного регіонального центру.

Якщо особа не може вказати адресу в Україні для отримання поштового повідомлення, інформація про результати реєстрації надсилається на її електронну адресу. В такому випадку сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання зберігаються в регіональному центрі. Їх можна забрати в будь-який зручний час або отримати безпосередньо в пункті проведення зовнішнього оцінювання під час проходження першого тестування.

👉 На сайті «Доступна освіта» громадської організації можна знайти безкоштовні відеоуроки з української мови і літератури, історії України, інших предметів, перегляд яких не потребує реєстрації. Також на сайті розміщено покрокові інструкції щодо отримання документів про освіту державного зразка, здобуття вищої освіти за спрощеною процедурою, а також перелік освітніх програм тощо.

Окрім того, з метою забезпечення доступу до отримання освіти для абітурієнтів з непідконтрольних територій Донецької і Луганської областей, територій вздовж лінії розмежування та Криму активну інформаційну кампанію проводить ГО «Фонд «Відкрита політика».

Абітурієнти, місце проживання яких станом на 24 лютого 2022 року задекларовано (zareєстровано) на тимчасово окупованій території, території населених пунктів на лінії зіткнення та

адміністративній межі або які переселилися з неї після 01 січня 2023 року, можуть бути зараховані до закладу вищої освіти **за квотою 2.**

Квота-2 – це частина від максимального обсягу бюджетних місць (для відкритих конкурсних пропозицій) або загального обсягу бюджетних місць (для фіксованих конкурсних пропозицій) у закладах вищої освіти, яка може бути використана для прийому вступників на основі повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавра. Квота-2 встановлюється в Правилах прийому в закладах вищої освіти в обсязі 10 % (але не менше одного місця) або 40 % у тимчасово переміщених закладах вищої освіти максимального (загального) обсягу державного замовлення за відкритими та фіксованими конкурсними пропозиціями (з округленням до цілого числа).

Діти, зареєстровані як ВПО, та особи, які до досягнення 18 років були віднесені до таких дітей, мають переваги під час прийняття рішення щодо пільгового кредитування для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.
6. Про затвердження Положення про заклад дошкільної освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти: наказ МОН України від 16.04.2018 р. № 367. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0564-18#Text>.
8. Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1045. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2016-%D0%BF#Text>.

Додаток 1

До структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, структурного підрозділу з питань соціального захисту населення виконавчих органів міських, районних у містах рад/виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної в місті ради/центру надання адміністративних послуг

(зазначити від кого: заявник, законний представник, родич малолітньої дитини, вітччм, мачуха, з якими проживає (перебуває) дитина, представник органу опіки та піклування, керівник дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту, до якого влаштовано дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, недієздатну особу або особу, цивільна дієздатність якої обмежена)

(ПІБ заявника, законного представника, родича, вітччма, мачухи, з якими проживає (перебуває) дитина, представника органу опіки та піклування або керівника дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту, до якого влаштовано дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, недієздатну особу або особу, цивільна дієздатність якої обмежена)

Про взяття на облік

(заповнюється законним представником, родичем малолітньої дитини, вітччмом, мачухою, з якими проживає (перебуває) дитина, представником органу опіки та піклування, керівником дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту, до якого влаштовано дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, недієздатну особу або особу, цивільна дієздатність якої обмежена)

(ПІБ малолітньої дитини, недієздатної особи або особи, цивільна дієздатність якої обмежена)

Відомості про внутрішньо переміщену особу:

громадянство _____

останнє задеклароване/зарєєстроване місце проживання
внутрішньо переміщеної особи з місця переміщення _____

документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус: серія ____ номер _____, виданий _____

дата видачі “ ____ ” _____ р.

свідцтво про народження дитини: серія _____, номер _____

адреса місця, куди перемістилася особа, та контактний номер телефону _____

дата народження “ ____ ” _____ р.

місце народження _____

стать _____

ЗАЯВА про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи

Фактичне місце проживання/перебування _____
(вулиця, номер будинку, номер квартири,

назва населеного пункту, району, області, найменування дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу

соціального захисту, до якого влаштовано дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування,

недієздатну особу або особу, цивільна дієздатність якої обмежена, та з якої дати проживає)

_____ 20__ р.

Категорія _____
(пенсіонер, одержувач соціальної допомоги, працездатна особа, безробітний, дитина-сирота, дитина, позбавлена батьківського піклування, недієздатна особа, особа, цивільна дієздатність якої обмежена, малолітня дитина, яка переміщується без супроводу законних представників, тощо)

Відомості про наявність інвалідності:

причина настання інвалідності _____

група (підгрупа) інвалідності _____

нозологічні ознаки _____

потреба в технічних та інших засобах реабілітації _____

потреба у санаторно-курортному лікуванні _____

Відомості про працевлаштування _____
(посада, найменування підприємства, установи, організації)

Освіта _____

Спеціалізація за професійною освітою _____

Професія _____

Посада за останнім місцем роботи _____

Види соціальних виплат, які отримує _____
(пенсія за віком, пенсія по інвалідності,

пенсія у зв'язку із втратою годувальника, допомога сім'ям з дітьми тощо)

Відомості про членів сім'ї, які переміщуються разом із внутрішньо переміщеною особою (заповнюється одним із членів сім'ї):

ПІБ	Родинні стосунки	Дата народження	Серія, номер документа, що посвідчує особу, або свідоцтва про народження, дані про документ, що підтверджує спеціальний статус особи	Категорія (пенсіонер, одержувач соціальної допомоги, працездатна особа тощо)

Відомості про законних представників, які супроводжують малолітню дитину, недієздатних осіб або осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, родичів (бабу, діда,

прабабу, прадіда, тітку, дядька, повнолітніх брата або сестру) або вітчима, мачуху, з якими проживає (перебуває) дитина:

ПІБ	Родинні стосунки	Громадянство	Дата народження	Серія, номер документа, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус	Місце проживання

Відомості про місце навчання/виховання дитини (найменування закладу) _____

Потреби внутрішньо переміщеної особи (житлові, соціальні, медичні, освітні тощо)

Відомості про реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті, або які не є громадянами України)

Я, _____,
(ПІБ)

даю згоду на обробку, використання, зберігання та надання моїх персональних даних/персональних даних особи, від імені якої подається заява, відповідно до Закону України “Про захист персональних даних”.

Інформація щодо персональних даних може передаватися до агенцій ООН та Міжнародного Комітету Червоного Хреста для надання допомоги:

даю згоду не даю згоди

_____
(дата)

_____
(підпис заявника, законного представника,
керівника закладу)

_____
(ПІБ)

Додаток 2

Директору

_____ (повне найменування закладу освіти)

_____ (прізвище та ініціали директора)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) заявника чи одного з батьків дитини)

який (яка) проживає за адресою:

_____ (адреса фактичного місця проживання)

Контактний телефон: _____

Адреса електронної поштової скриньки: _____

ЗАЯВА

про зарахування до закладу освіти

Прошу зарахувати _____

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження)

до ____ класу, який (яка) фактично проживає (чи перебуває) за адресою:

на _____ форму здобуття освіти.

Повідомляю про:

наявність права на першочергове зарахування: так/ні (*потрібне підкреслити*)

(_____);

(назва і реквізити документа, що підтверджує проживання на території обслуговування закладу освіти)

навчання у закладі освіти рідного (усиновленого) брата/сестри: так/ні (*потрібне підкреслити*) _____;

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) брата/сестри)

роботу одного з батьків дитини в закладі освіти _____;

(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада працівника закладу освіти)

навчання дитини у дошкільному підрозділі закладу освіти: так/ні (*потрібне підкреслити*);

потребу у додатковій постійній чи тимчасовій підтримці в освітньому процесі: так*/ні (*потрібне підкреслити*);

інші обставини, що є важливими для належної організації освітнього процесу _____

Підтверджую достовірність всієї інформації, зазначеної в цій заяві та у доданих до заяви документах.

Додатки:

_____

(за переліком згідно з пунктом 4 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367)

_____

(дата)

_____

(підпис)

_____

*Зазначається лише для дітей з особливими освітніми потребами.